

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 379/2012-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. augusta 2012 predbežne prerokoval sťažnosť M. K., D., E. B., M., a P. Š., T., zastúpených Advokátskou kanceláriou A. H., s. r. o., Ž., v mene ktorej koná advokátka A. H., vo veci namietaného porušenia ich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 M ObdV/8/2011 z 29. marca 2012 a sp. zn. 1 Obdo 33/2010 z 22. septembra 2010 a takto

rozhodol:

Sťažnosť M. K., E. B. a P. Š. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. júla 2012 doručená sťažnosť M. K., E. B. a P. Š. (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie svojich základných práv a slobôd podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy

Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uzneseniami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 M ObdV/8/2011 z 29. marca 2012 a sp. zn. 1 Obdo 33/2010 z 22. septembra 2010.

Sťažovatelia vo svojej sťažnosti uviedli:

„Okresný súd Dolný Kubín..., rozsudkom z 15. februára 2008, č. k. 5Cb/8/2007-136, uložil žalovanému Ing. M. L... povinnosť zaplatiť sťažovateľovi v 1. rade 250.000,- Sk so 6%-ným ročným úrokom z omeškania od 08.02.2007 až do zaplatenia, sťažovateľovi v 2.rade 250.000,-Sk so 6%-ným ročným z omeškania od 08.02.2007 až do zaplatenia a sťažovateľovi v 3.rade 250.000,- Sk so 6%-ným ročným úrokom z omeškania od 08.02.2007 až do zaplatenia... Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol.

Súčasne uložil žalovanému povinnosť zaplatiť sťažovateľom v 1., v 2. a v 3. rade trovy konania, každému z nich vo výške 56.270,- Sk...

Na odvolanie sťažovateľov a žalovaného, Krajský súd v Žiline ako súd odvolací, rozsudkom z 3.novembra 2009, č. k. 14 Cob/18/2008-259, rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutých výrokových častiach o povinnosti žalovaného zaplatiť sťažovateľom v 1.,v 2. a v 3.rade 250.000,- Sk so 6%-ným ročným úrokom z omeškania, v napadnutom výroku, ktorým bola zvyšná časť žaloby zamietnutá, ako aj v trovách prvostupňového konania, podľa § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správny potvrdil. Súčasne odvolací súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť sťažovateľom v 1.,v 2. a v 3.rade trovy odvolacieho konania celkom v sume 1.724,45 € na účet právneho zástupcu sťažovateľov...

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie, ktoré Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací, uznesením z 22. septembra 2010, č. k. 10 Obdo 33/2010-346, odmietol. O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol tak, že túto sťažovateľom ako úspešným účastníkom konania nepriznal. Dovolací súd tak rozhodol s odôvodnením, že právna zástupkyňa sťažovateľov sa k dovolaniu žalovaného písomne vyjadrila podaním z 22. februára 2010 a uplatnila si v zastúpení sťažovateľov náhradu trov dovolacieho konania. Túto jej však dovolací súd nepriznal, pretože dospel k záveru, že

podanie vyjadrenia k dovolaniu nebolo potrebné no účelné bránenie práva sťažovateľov voči žalovanému.

Proti uzneseniu Najvyššieho súdu... z 22. septembra 2010, č. k. 10 bdo 33/2010-346 v časti výroku o náhrade trov dovolacieho konania podal generálny prokurátor Slovenskej republiky mimoriadne dovolanie. Podľa názoru generálneho prokurátora Slovenskej republiky rozhodnutím dovolacieho súdu v časti výroku, ktorým sťažovateľom nebola priznaná náhrada trov dovolacieho konania bol porušený zákon.

Generálny prokurátor poukázal na ustanovenia §1, §2, §3, §142 ods. 1, §151 ods. 1 a 5, §167 ods. 1, §224ods. 1 a § 243b ods. 5 veta prvá O. s. p. a namietol, že dovolací súd sa uvedenými ustanoveniami dôsledne neriadil...

Dňa 10.05.2012 nadobudlo právoplatnosť uznesenie Najvyššieho súdu... sp. zn. 1 MObdV/8/2011, ktorým Najvyšší súd... podané mimoriadne dovolanie odmietol. Súčasne uložil sťažovateľom v 1., 2. a v 3. rade povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalovanému náhradu trov dovolacieho konania v sume 493,16 €.

K porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru sťažovatelia uvádzajú tieto dôvody: «Sme toho názoru, že Najvyšší súd... (ohľadne výpočtu náhrady trov právneho zastúpenia z hodnoty vo veci samej a nie z hodnoty konania o mimoriadnom dovolaní, ako aj priznanie náhrady trov tohto konania v rozpore s § 14 ods. 3 písm. b) vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb riadne neodôvodnil, čím porušil aj základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru...

Najvyšší súd v rozpore s O. s. p. odmietol konať o podanom mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora a vec prejednať. Pri výklade a aplikácii O. s. p. sa Najvyšší súd... natoľko odchyľil od znenia príslušných zákonných ustanovení, že v zásade poprel účel a význam týchto ustanovení o mimoriadnom dovolaní a to tým, že odmietol mimoriadne dovolanie na základe ustanovenia O. s. p., ktoré sa na tento prípad nevzťahuje.

Najvyšší súd... dostatočne nerozlišoval medzi rozhodnutím o dovolaní a rozhodnutím o náhrade trov dovolacieho konania. Podľa nášho názoru ide o dve rôzne konania, ktoré sa každé začína na osobitný návrh. Konanie o dovolaní sa začína podaním dovolania...

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že ide o dve rôzne konania a o dve rôzne rozhodnutia, a teda nemožno považovať výrok o náhrade trov dovolacieho konania za rozhodnutie o dovolaní. Podľa § 243 f ods. 2) O. s. p. mimoriadne dovolanie nie je prípustné iba proti rozhodnutiu súdu, ktorým sa rozhodlo o dovolaní, a nie proti rozhodnutiu súdu, ktorým sa rozhodlo o náhrade trov dovolacieho konania. Považujeme za potrebné opäť zdôrazniť, že pri výklade a aplikácii predmetného ustanovenia O. s. p. sa Najvyšší súd... natoľko odchytil od znenia príslušného ustanovenia, že v zásade poprel jeho účel a význam, a teda poprel účel a význam mimoriadneho dovolania a takýmto rozhodnutím Najvyššieho súdu... sťažovateľom bol spôsobený taký zásah do ich práv, ktorý je z ústavného hľadiska neospravedlňiteľný a neudržateľný...

Sťažovatelia namietajú touto sťažnosťou nezákonný zásah do ich práva chráneného čl. 20 Ústavy SR, ku ktorému došlo uznesením Najvyššieho súdu... sp. zn. 1 MObdV/8/2011 zo dňa 29.03.2012 tým, že zasiahol do tohto ich práva v rozpore so zákonom.

Najvyšší súd... vyššie uvedeným uznesením odňal sťažovateľom časť nadobudnutého vlastníctva, keď žalovanému priznal náhradu trov dovolacieho konania vo výške 493,16 €. Najvyšší súd... vychádzal pri výške náhrady trov konania z ceny predmetu konania vo výške 24.895,43 €.

Predmetom konania o mimoriadnom dovolaní, keďže smerovalo voči výroku o náhrade trov konania, bola však iba hodnota náhrady trov dovolacieho konania a nie hodnota veci v konaní o veci samej.».

Odvolávajú sa pritom na názor Najvyššieho súdu Českej republiky v rozhodnutí „zo dňa 28.02.1994 sp. zn. 1 Cdo 47/93...

Takisto Najvyšší súd Slovenskej republiky opomenul aplikáciu § 14 ods. 8 v spojení s § 14 ods. 3 písm. b) vyhlášky č. 655/2004 Z. z..., ktorého za odvolanie proti rozhodnutiu, ak nejde o rozhodnutie vo veci samej a vyjadrenie k takémuto odvolaniu patrí advokátovi odmena vo výške 1/2 základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby. Z podaného mimoriadneho dovolania je zrejmé, že bolo podávané voči rozhodnutiu o náhrade trov konania a nie proti rozhodnutiu vo veci samej, a aj napriek tomu Najvyšší súd... priznal žalovanému náhradu trov dovolacieho konania v plnej výške, čím neoprávnene zasiahol do vlastníckeho práva sťažovateľov...“.

Sťažovatelia tiež tvrdia, že aj uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1 Obdo 33/2010 z 22. septembra 2010 boli porušené ich už spomínané základné práva.

K zachovaniu lehoty sťažovatelia uviedli, že „*hoci uznesenie najvyššieho súdu nadobudlo právoplatnosť už dňa 13.10.2010, ale v prípadoch, ak sťažovateľ uplatní mimoriadny opravný prostriedok (mimoriadne dovolanie), spôsobilý zabezpečiť ochranu jeho práv, avšak najvyšší súd ho následne odmietne ako neprípustný, je lehota na podanie sťažnosti ustanovená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde v zásade zachovaná aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu (napr. IV. ÚS 195/2010, III. ÚS 227/2010, I. ÚS 276/2010). To však platí, len pokiaľ je sťažnosť uplatnená na ústavnom súde do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bolo mimoriadne dovolanie ako neprípustné odmietnuté... Na základe uvedeného máme za to, že je zachovaná lehota na podanie sťažnosti aj proti uzneseniu Najvyššieho súdu... sp. zn. 1 Obdo 33/2010 zo dňa 22.09.2010, nakoľko toto rozhodnutie bolo predchádzajúce rozhodnutiu o odmietnutí mimoriadneho dovolania ako neprípustného.*

Dovolací súd uznesením sp. zn. 1 Obdo 33/2010 nepriznal navrhovateľom náhradu trov dovolacieho konania, nakoľko dospel k záveru, že podanie vyjadrenia k dovolaniu nebolo potrebné na účelné bránenie práv navrhovateľov voči odporcovi, čím zasiahol do práva sťažovateľov podľa čl. 20 Ústavy SR a čl. 1 Dodatkového protokolu.“

Sťažovatelia na základe uvedenej argumentácie v sťažnosti navrhujú, aby ústavný súd rozhodol nálezom, v ktorom vysloví porušenie nimi označených základných práv podľa ústavy, ako aj práv podľa dohovoru a dodatkového protokolu namietanými uzneseniami najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu a alternatívne aj odvolacieho súdu v časti výroku o náhrade trov dovolacieho konania, pričom zároveň požadujú namietané rozhodnutia zrušiť a vec im vrátiť na ďalšie konanie. Sťažovatelia sa domáhajú aj priznania úhrady trov konania pred ústavným súdom.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. K namietanému porušeniu základných práv a slobôd podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1 Obdo 33/2010 z 22. septembra 2010

Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej

lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 64/03, I. ÚS 188/03).

Z dokumentácie priloženej k sťažnosti ústavný súd zistil, že označené uznesenie najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu, ktorým odmietol dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 14 Cob/18/2008 z 3. novembra 2009 a nepriznal sťažovateľom náhradu trov dovolacieho konania, nadobudlo právoplatnosť 13. októbra 2010. Sťažovatelia doručili svoju sťažnosť ústavnému súdu až 11. júla 2012.

Z uvedeného vyplýva, že sťažnosť bola vo vzťahu k uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 1 Obdo 33/2010 z 22. septembra 2010 podaná zjavne po uplynutí lehoty uvedenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

K tomu nad rámec ústavný súd poznamenáva, že sa nestotožňuje s tvrdením sťažovateľov, ktorí uvádzajú, že je zachovaná lehota na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy vo vzťahu k rozhodnutiu najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu sp. zn. 1 Obdo 33/2010 z 22. septembra 2010, pretože vychádzajú z nesprávneho právneho názoru. Podanie podnetu Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) na podanie mimoriadneho dovolania, resp. rozhodnutie najvyššieho súdu o odmietnutí mimoriadneho dovolania podaného generálnym prokurátorom Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) nie je právne významné na zachovanie lehoty na podanie sťažnosti proti rozhodnutiu dovolacieho súdu, ktorý právoplatne odmietol dovolanie žalovaného a nepriznal trovy dovolacieho konania sťažovateľom, a nie je ani postupom (resp. opravným prostriedkom), ktorý možno považovať za právny prostriedok ochrany základných práv a slobôd podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, ktorý treba vyčerpať pred podaním sťažnosti ústavnému súdu, resp. má predchádzať podaniu sťažnosti ústavnému súdu podľa čl. 127 ústavy (obdobne m. m. I. ÚS 147/2010). Z ustanovení § 243e a nasl. Občianskeho súdneho poriadku možno tiež vyvodiť, že ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorého využitie patrí iba generálnemu prokurátorovi, nie účastníkovi konania.

Ústavný súd preto v tejto časti pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľov odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu, že bola podaná oneskorene.

2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1 M ObdV/8/2011 z 29. marca 2012

Z už citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená, a to či už ako celok, alebo v niektorej z jej častí. V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. To znamená, že ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, resp. ľudským právom a základnou slobodou, porušenie ktorých sťažovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06, II. ÚS 27/07).

Ústavný súd ešte pred posúdením opodstatnenosti sťažnosti sťažovateľov považoval za potrebné poukázať na svoju stabilizovanú judikatúru, v rámci ktorej opakovane zdôrazňuje, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo

arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neutržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.). O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

Ústavný súd pri posudzovaní opodstatnenosti sťažnosti sťažovateľov vychádzal tiež zo skutočnosti, že súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie garantovaného čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Potreba náležite odôvodniť súdne rozhodnutie je daná tiež vo verejnom záujme, pretože je jednou zo záruk, že výkon spravodlivosti nie je arbitrárny, neprehľadný a že rozhodovanie súdu je kontrolovateľné verejnosťou (IV. ÚS 296/09).

Vychádzajúc z uvedených právnych východísk ústavný súd posudzoval opodstatnenosť námietok sťažovateľov proti namietanému uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 1 M ObdV/8/2011 z 29. marca 2012. Tieto námietky spočívali v tom, že *„najvyšší súd vychádzal pri výpočte náhrady trov právneho zastúpenia z hodnoty vo veci samej a nie z hodnoty konania o mimoriadnom dovolaní, ako aj priznanie náhrady trov tohto konania v rozpore s § 14 ods. 3 písm. b) vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb riadne neodôvodnil, čím porušil aj základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru...“*.

Ústavný súd preskúmal namietané uznesenie najvyššieho súdu, ktorým odmietol mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora a uložil sťažovateľom spoločne a nerozdielne zaplatiť žalovanému náhradu trov dovolacieho konania v sume 493,16 €, a zistil nasledovné:

Sťažovatelia boli účastníkmi konania (žalobcami) v konaní pred všeobecnými súdmi o zaplatenie sumy 24 895,43 €, ktorým prvostupňový súd a odvolací súd priznali trovy prvostupňového a odvolacieho konania, pretože boli v konaní úspešní. Žalovaný podal proti rozhodnutiam dovolanie, ktoré najvyšší súd uznesením sp. zn. 1 Obdo 33/2010 z 22. septembra 2010 odmietol a o náhrade trov dovolacieho konania rozhodol tak, že sťažovateľom trovy dovolacieho konania nepriznal, pretože dospel k záveru, že *„podanie vyjadrenia k dovolaniu nebolo potrebné na účelné bránenie práv žalobcov voči žalovanému“*.

Proti uzneseniu v rozsahu výroku, ktorým dovolací súd žalobcom náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, podal generálny prokurátor mimoriadne dovolanie, ktorý *„Dôvod dovolania dovolateľ vymedzil ustanovením § 243f ods. 1 písm. b) O. s. p., teda že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.*

Dovolateľ v mimoriadnom dovolaní poukázal na ustanovenia § 1, § 2, § 3, § 142 ods. 1, § 151 ods. 1 a ods. 5, § 167 ods. 1, § 224 ods. 1 a § 243b ods. 5 veta prvá O. s. p. a namietol, že dovolací súd sa uvedenými ustanoveniami dôsledne neriadil.“

Najvyšší súd vo svojom rozhodnutí dospel k záveru, že *„dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je mimoriadne dovolanie prípustné, preto je potrebné ho podľa § 243f ods. 2 O. s. p. v spojení s § 243b ods. 5 veta prvá O. s. p. a § 218 ods. 1 písm. c) O. s. p. odmietnuť“*.

Vo svojom rozhodnutí ďalej okrem iného uviedol:

„Podľa § 243f ods. 2 písm. c) O. s. p., mimoriadne dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu súdu, ktorým sa rozhodlo o dovolaní alebo o mimoriadnom dovolaní.

Generálny prokurátor prípustnosť mimoriadneho dovolania odôvodnil tvrdením, že rozhodnutie dovolacieho súdu o trovách dovolacieho konania je samostatným rozhodnutím, ktoré nepodlieha režimu § 243f ods. 2 písm. c) O. s. p.

S uvedeným názorom generálneho prokurátora nie je možné súhlasiť.

Podľa § 151 ods. 1 veta prvá O. s. p., o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Žalobcovia si náhradu trov konania uplatnili riadne a včas, a to vo svojom písomnom vyjadrení k dovolaniu žalovaného (č. l. 319 spisu), a preto nebol dôvod o ich priznaní, resp. nepriznaní nerozhodnúť. Výrok o náhrade trov dovolacieho konania je v danom prípade súčasťou rozhodnutia vo veci samej. Takéto rozhodnutie je potrebné vnímať ako jeden celok, z dôvodu ktorého mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora proti časti výroku o náhrade trov konania nemôže dovolací súd prejednať, pretože uvedený mimoriadny opravný prostriedok proti takémuto rozhodnutiu podľa § 243f ods. 2 písm. c) O. s. p. výslovne nie je prípustný.

Podľa § 243i ods. 2 O. s. p., v konaní o mimoriadnom dovolaní platia primerane ustanovenia o konaní na dovolacom súde (§ 242 až 243d), ak tento zákon neustanovuje niečo iné.

Podľa § 243b ods. 5 veta prvá O. s. p., ustanovenia § 218 ods. 1, § 224 ods. 1, § 225 a 226 platia pre konanie na dovolacom súde obdobne.

Podľa § 218 ods. 1 písm. c) O. s. p., odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

Na základe vyššie uvedených skutočností dovolací súd dospel k záveru, že generálny prokurátor nebol oprávnený podať v danej veci mimoriadne dovolanie, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému mimoriadne dovolanie nie je prípustné. Dovolací súd z tohto dôvodu mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora v zmysle § 243i ods. 2 O. s. p. v spojení s § 243b ods. 5 veta prvá O. s. p. a § 218 ods. 1 písm. c) O. s. p. odmietol.

O trovách dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 148a ods. 1 a 2 O. s. p., podľa ktorého generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky v konaní o mimoriadnom dovolaní nemôže byť uložená povinnosť nahradiť trovy konania. Povinnosť nahradiť trovy konania v konaní o mimoriadnom dovolaní má ten, kto podal podnet na podanie mimoriadneho dovolania. V dovolacom konaní úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalobcom, ktorí úspech nemali (§ 243i ods. 2 O. s. p. v spojení s § 243b ods. 5 veta prvá O. s. p., § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.). Trovy žalovaného spočívajú v právnom zastúpení jeho osoby advokátkou, ktorá vyčíslila trovy právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby v sume 986,33 eur. Dovolací súd žalovanému priznal náhradu spočívajúcu v odmene advokátky za jednu právnu službu, ktorú poskytla žalovanému vypracovaním písomného vyjadrenia k mimoriadnemu

dovolaniu generálneho prokurátora z 15. februára 2012. Za jeden úkon právnej pomoci advokátka správne vyčíslila tarifnú odmenu v sume 403,34 eur (vypočítaná z ceny predmetu konania 24 895,43 eur v zmysle § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov) a správne si uplatnila aj paušálnu náhradu hotových výdavkov stanovenú pre rok 2012 podľa § 16 ods. 3 citovanej vyhlášky, a to v sume 7,63 eur. Spolu s 20 %-ným DPH (182,19 eur) podľa § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., predstavuje odmena advokátky sumu 493,16 eur.

Dovolací súd nepriznal žalovanému náhradu za druhý úkon právnej služby spočívajúci v plnomocenstve udelenom právnej zástupkyňi dňa 8. februára 2012 v konaní o mimoriadnom dovolaní, keďže trovy s tým súvisiace (prevzatie a príprava zastúpenia v rámci prvej porady s klientom podľa § 14 ods. 1 písm. a) vyhlášky č. 655/2004 Z. z.) nepovažoval za účelne vynaložené trovy...“

Pokiaľ ide o namietané porušenie práv sťažovateľa uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1 M ObdV/8/2011 z 29. marca 2012, toto rozhodnutie je podľa názoru ústavného súdu primerane odôvodnené a z ústavného hľadiska akceptovateľné a udržateľné. Ústavný súd nezistil skutočnosti, z ktorých by boli vyvedené závery zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné, resp. neudržateľné, ktoré by súčasne mali za následok porušenie označených práv sťažovateľov. Skutočnosť, že sa sťažovatelia s rozhodnutím najvyššieho súdu nestotožňujú, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho postupu.

V tejto súvislosti ústavný súd podotýka, že sťažovatelia využili svoje procesné právo a podali podnet generálnej prokuratúre na iniciovanie súdneho konania, preto mali aj povinnosť nahradiť trovy konania, ako to uviedol najvyšší súd.

Na tom nemení nič tá skutočnosť, že najvyšší súd priznal žalovanému náhradu spočívajúcu v odmene advokátky za vyjadrenie k mimoriadnemu dovolaniu a paušálnu náhradu hotových výdavkov – tarifnú odmenu vypočítal z ceny predmetu konania v zmysle „§ 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z.“, a sťažovatelia namietali, že „najvyšší súd

opomenul aplikáciu § 14 ods. 8 v spojení s § 14 ods. 3 písm. b) vyhlášky č. 655/2004 Z. z..., ktorého za odvolanie proti rozhodnutiu, ak nejde o rozhodnutie vo veci samej a vyjadrenie k takémuto odvolaniu patrí advokátovi odmena vo výške 1/2 základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby“.

Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje aj na svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej právo na spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy neznamena právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami, resp. s jeho právnymi názormi. Neúspech v súdnom konaní nemožno považovať za porušenie tohto základného práva. Je v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá dôvod doň zasahovať (napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 67/06).

Podľa názoru ústavného súdu neexistuje medzi základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1 M ObdV/8/2011 z 29. marca 2012 taká príčinná súvislosť, ktorá by zakladala reálnu možnosť dospieť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie k záveru, že týmto uznesením došlo k porušeniu označeného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní v časti týkajúcej sa rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 1 M ObdV/8/2011 z 29. marca 2012 sťažnosť sťažovateľov odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

3. K namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1 M ObdV/8/2011 z 29. marca 2012

S porušením základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sťažovateľa spájajú aj porušenie základného práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju stabilizovanú judikatúru, podľa ktorej všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým patrí aj základné právo vyplývajúce z čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprosesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. O prípadnom porušení základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu by bolo teda možné uvažovať len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy alebo práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, resp. v spojení s ich porušením (napr. II. ÚS 78/05, IV. ÚS 326/07, III. ÚS 313/2011).

Ak teda napadnutým uznesením najvyššieho súdu v konaní o mimoriadnom dovolaní nedošlo k porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, neprichádza potom do úvahy ani vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľov podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

Keďže v danom prípade ústavný súd nezistil, že by tejto veci bola náhrada trov konania určená v rozpore s ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku a ďalších podzákonných aktov (vyhlášky), napadnutým uznesením nemohlo dôjsť ani k porušeniu ich základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy ani práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

Za daných okolností ústavný súd už pri predbežnom prerokovaní sťažnosti dospel k záveru o jej zjavnej neopodstatnenosti, a preto sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. augusta 2012